

De Minaraad en het Belgisch voorzitterschap in 2010

Jos Gysels, Natuurpunt Hoofd dienst Beleid
Jos.gysels@natuurpunt.be

In november 2008 bracht de Minaraad op vraag van de minister-president een advies uit over de voorbereiding van het Belgisch voorzitterschap in 2010¹. Aan de adviesraden (ook de SERV) was gevraagd om thema's aan te geven die men "graag aan bod zou zien komen tijdens het Belgische EU-voorzitterschap, en die zowel belangrijk zijn voor Vlaanderen als relevant zijn binnen de Europese context". Het advies van de Minaraad werd ondersteund door alle raadsorganisaties, met uitzondering van de werkgeversorganisaties.

De Raad reikte vier prioritaire thema's aan:

- Klimaat en energie: de uitdagingen zijn bekend; aandacht voor transitie;
- Biodiversiteit: de doelstelling (stoppen van de achteruitgang) is niet gehaald; er is een nieuwe impuls nodig;
- Handhaving (nieuw): voor een betere uitvoering van het Europees beleid; voorstel voor een Europese milieu-inspectie;
- Lissabonstrategie en Strategie voor Duurzame Ontwikkeling: integratie en transitie; duurzame productie en consumptie.

Daarnaast werd gesteld dat:

- de Minaraad een groot belang hecht aan het Belgisch voorzitterschap (met de Vlaamse minister van leefmilieu als voorzitter van de Raad Leefmilieu);
- de Raad een eigen activiteit heeft met de jaarvergadering van het EEAC (het netwerk van Europese adviesraden voor leefmilieu en duurzame ontwikkeling) in oktober 2010 in Brugge/Doornik; duurzaam landgebruik is daar het thema.

De adviesvraag is zeer vroeg in het proces gesteld. Er was bijv. nog geen ontwerptekst beschikbaar van het trio-voorzitterschap Spanje-België-Hongarije. De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling kon daar wel gebruik van maken voor het advies van 27 maart 2009². Verder is de inhoud van het federale advies, dat de werkgevers wel mee onderschreven hebben, voor wat de hoofdlijnen betreft, nogal gelijklopend met het Mina-advies:

- een duurzaam antwoord op de economische crisis;
- Lissabon en duurzame ontwikkeling koppelen in een sustainable new deal;
- een ambitieus klimaat- en energiebeleid;
- aandacht voor biodiversiteit en duurzame productie/consumptie;
- ook de mondiale en sociale dimensie meenemen.

¹ <http://www.minaraad.be/adviezen/2008/voorbereiding-van-het-belgische-voorzitterschap-van-de-europese-unie-eu-in-2010?searchterm=voorzitterschap>

² http://www.belspo.be/frdocfdd/DOC/pub/ad_av/2009/2009a04n.pdf

Intussen staan we een eind verder. De Vlaamse regering heeft een eigen standpuntbepaling³. De verkiezingen zijn achter de rug. Er is nog geen regering (ook nog geen nieuwe Minaraad), wel een nota van de formateur. Daarin staat dat het Europees voorzitterschap gezien wordt als een opportuniteit om het imago van Vlaanderen in Europa duidelijk te stellen. En verder dat het Europees voorzitterschap een actieve invulling zal krijgen vooral in die domeinen waar we zelf het voorzitterschap op ons nemen. Dat sluit perfect aan bij het advies van de Mina-raad. Maar wat de eigenlijke prioriteiten betreft, en de invulling ervan, blijft de formateur nota vaag. In het standpunt van de ontslagnemende Vlaamse regering wordt wel meer in detail ingegaan op een aantal thema's. Bij de grote prioriteiten staat duurzame ontwikkeling (en de doorwerking daarvan in de Lissabonstrategie). En ook energie (en leefmilieu) in relatie tot klimaat. Biodiversiteit is een kleine prioriteit. Over handhaving heb ik niets teruggevonden. Kortom, er werd deel rekening gehouden Mina-advies, maar niet overtuigend voor de prioriteit biodiversiteit en helemaal niet voor handhaving.

Wat gaan de Minaraad zelf doen ? De voorbereiding van de EEAC-jaarconferentie is gestart. Zowel praktische modaliteiten (o.a. inpassen in het programma van de activiteiten in het kader van het voorzitterschap), als de Belgische coördinatie (een co-productie van drie adviesraden), als de inhoudelijke discussie (met vooral een input van de werkgroepen landbouw en biodiversiteit). Zoals gezegd is duurzaam landgebruik ("sustainable landuse") het thema van de conferentie. Het is goed gekozen omdat het thema toelaat om een aantal actuele vraagstukken op een geïntegreerde manier te benaderen en naar oplossingen te zoeken. Landgebruik is belangrijk voor biodiversiteit. Uiteraard ook voor landbouw die voor een nieuwe – al dan niet grondige – hervorming staat. En er zijn daarnaast ook "links" naar het klimaatbeleid (van biobrandstoffen tot klimaatadaptatie), ecosysteemdiensten als operationeel concept voor duurzame ontwikkeling en sociale thema's zoals voedselzekerheid in Noord en Zuid.

Een integrale benadering vraagt naar integratie. En integratie is, naast transitie, de sleutel voor de ontvarring van veel complexe vraagstukken. Toegepast op landgebruik zijn er verschillende insteken mogelijk: integratie door planning (ruimtelijke planning, landinrichting), bestuurlijke integratie van beleidsvelden, integratie door overleg en samenwerking tussen de landgebruikers. Zeker dat laatste willen we als maatschappelijke adviesraad graag wat meer invulling geven. Met inbreng van de positieve ervaringen daaromtrent in Vlaanderen⁴.

³ Mededeling aan de leden van de Vlaamse regering. Vlaamse prioriteitenstelling voor het Belgisch EU-voorzitterschap in 2010. VR 2009 1302. MED.091

⁴